

2.7.2013

B7-0258/2013 }
B7-0263/2013 }
B7-0264/2013 } RC1

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОБЩА РЕЗОЛЮЦИЯ

внесено съгласно член 110, параграфи 2 и 4 от Правилника за дейността

вместо предложенията за резолюция, внесени от следните групи:

Verts/ALE (B7-0258/2013)

S&D (B7-0263/2013)

GUE/NGL (B7-0264/2013)

относно износа на оръжия: прилагане на Обща позиция 2008/944/ОВППС на
Съвета
(2013/2657(RSP))

**Мария Елени Копа, Ана Гомеш, Вероник Дьо Кайзьор, Раймон Обиолс,
Пино Арлаки, Ричард Хауит, Кнут Флекенщайн**

от името на групата S&D

Таря Кронберг, Барт Стас, Никос Хрисогелос, Раул Ромева и Руеда

от името на групата Verts/ALE

Сабине Льозинг, Вили Мейер, Такис Хаджигеоргиу

от името на групата GUE/NGL

**Резолюция на Европейския парламент относно износа на оръжия: прилагане на
Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета
(2013/2657(RSP))**

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си доклади и резолюции относно оръжията, и по-специално резолюцията си от 13 юни 2012 г. относно преговорите за Договора на ООН за търговията с оръжие¹,
- като взе предвид Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване,
- като взе предвид 13-ия² и 14-ия³ годишен доклад на работната група на Съвета „Износ на конвенционално оръжие“ (COARM),
- като взе предвид заключенията на Съвета по външни работи от 19 ноември 2012 г. относно прегледа на общата позиция,
- като взе предвид Съвместно действие 2002/589/ОВППС на Съвета от 12 юли 2002 г. относно приноса на Европейския съюз в борбата срещу дестабилизиращото натрупване и разпространение на леко стрелково и малокалибрено оръжие и за отмяна на Съвместно действие 1999/34/ОВППС, както и стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на леко стрелково и малокалибрено оръжие и боеприпаси за него, приета от Европейския съвет на 15 и 16 декември 2005 г.⁴,
- като взе предвид осъвременения Общ списък на оръжията на Европейския съюз от 27 февруари 2012 г.⁵,
- като взе предвид Васенаарската договореност от 12 май 1996 г. относно контрола върху износа на конвенционални оръжия, изделия и технологии с двойна употреба, наред с осъвременените през 2011 и 2012 г. списъци относно тези изделия и технологии и боеприпаси⁶,
- като взе предвид действие 11 д) от Плана за действие на Стратегическата рамка на ЕС за правата на човека и демокрацията, което задължава ЕСВД и държавите членки да гарантират, че при прегледа на общата позиция на Съвета се вземат предвид правата на човека и международното хуманитарно право,
- като взе предвид приемането на световния Договор за търговията с оръжие от Общото събрание на ООН на 2 април 2013 г.,
- като взе предвид предложението на Европейската комисия за решение на Съвета за

¹ Приети текстове, P7_TA(2012)0251.

² ОВ С 382, 30.12.2011 г., стр. 1.

³ ОВ С 386, 14.12.2012 г., стр. 1.

⁴ Съвет на Европейския съюз, 5319/06, 13.1.2006 г.

⁵ ОВ С 85, 22.3.2012 г., стр. 1.

⁶ <http://www.wassenaar.org/>

RC\942205BG.doc

PE509.885v01-00 }

PE509.892v01-00 }

PE509.893v01-00 } RC1

оправомощаване на държавите членки да подпишат, в интерес на Европейския съюз, Договора за търговията с оръжия (COM (2013)0273), и заключенията на Съвета от 28 май 2013 г., който прие предложението и насърчи държавите членки да подпишат договора на тържествената церемония в Ню Йорк на 3 юни 2013 г. или на най-ранната възможна дата,

- като взе предвид член 110, параграфи 2 и 4 от своя правилник,
- А. като има предвид, че износът и трансферът на оръжия оказват въздействие върху сигурността на хората, правата на човека, демокрацията, доброто управление и социално-икономическото развитие и като има предвид, че следователно е важно да се укрепи политиката на Европейския съюз за контрол върху износа на военни технологии и оборудване, която следва да се включи в рамките на прозрачна, ефективна, общоприета и съгласувана система за контрол върху оръжията;
- Б. като има предвид, че съгласно данните на Стокхолмския международен институт за изследване на проблемите на мира (SIPRI) държавите — членки на ЕС, взети заедно, са вторият най-голям износител на оръжия в света¹, съвсем малко след САЩ, и че все по-голяма част от изнасяните оръжия се доставят за държави извън ЕС;
- В. като има предвид, че Обща позиция 2008/944/ОВППС е правно обвързваща рамка, чрез която се определят осем критерия, и като има предвид, че ако те не са изпълнени, следва да бъде отказано издаването на лиценз за износ (критерии 1—4) или най-малкото да се разгледа възможността за отказ да се издаде лиценз (критерии 5—8); като има предвид обаче, че държавите членки запазват крайния контрол върху всички аспекти на издаването на лиценз за износ на оръжия и че изпълнението на общата позиция не е под юрисдикцията на Съда на ЕС;
- Г. като има предвид, че далеч не всички държави — членки на ЕС, предоставят пълни данни на работната група COARM; като има предвид, че различните процедури за събиране и предоставяне на информация на отделните държави членки водят до непълни и разнородни данни; като има предвид, че не съществува механизъм за санкции при нарушения на общата позиция;
- Д. като има предвид, че съобразно член 3 от общата позиция осемте критерия определят само минимални стандарти и не засягат евентуални по-ограничителни мерки за контрол върху оръжията от страна на държавите членки; като има предвид, че член 10 от общата позиция ясно сочи, че спазването на осемте критерия има предимство пред евентуални икономически, социални, търговски или промишлени интереси на държавите членки;
- Е. като има предвид, че отбранителната промишленост продължава да бъде важен сектор и източник на заетост в ЕС; като има предвид, че критериите на общата позиция трябва да се вземат предвид и в процеса на преструктуриране на отбранителната промишленост на Европа, който е от ключово значение за малките и средните предприятия, създаващи работни места;
- Ж. като има предвид, че се наблюдава тенденция към една по-строга система на проверки

¹ Holtom, Paul; Bromley, Mark; Wezeman, Pieter; Wezeman, Siemon: *Trends in international arms transfers, 2012* (Тенденции в международния трансфер на оръжия за 2012 г.), SIPRI Fact Sheet, март 2013 г.

и докладване след представянето на годишните доклади на Съвета съгласно член 8, параграф 2 от Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета, определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване; като има предвид обаче, че не съществува стандартна система за проверки и докладване и че държавите членки ще трябва да преодоляват законодателни и оперативни препятствия, за да постигнат по-добро спазване на осемте критерия;

3. като има предвид, че спазването на Общата позиция е било предмет на академични изследвания и на публикации на гражданското общество; като има предвид, че не съществува възможност за независима проверка на спазването на осемте критерия;
- И. като има предвид, че „Прозрачност без граници“ счита международната търговия с оръжие за един от трите най-корумпирани бизнеса в света; като има предвид, че разследванията на Международния център за конверсия в Бон разкриха, че например в Германия през 2011 г. 5149 от издадените 17 568 лиценза за износ на оръжие, или малко под 30 %, отнасящи се за износ в 76 държави, нарушават, както се твърди, един или няколко от осемте критерия;
- Й. като има предвид, че развиващите се страни продължават да бъдат основната цел на дейността на доставчиците на оръжие, свързана с продажбите на оръжие в чужбина; като има предвид, че през периода 2004—2011 г. стойността на споразуменията за трансфер на оръжие с развиващите се страни представлява две трети от всички подобни споразумения в света; като има предвид, че безотговорният трансфер на оръжия и свързаният с оръжията дълг накърняват шансовете на много развиващи се страни за постигане на Целите на хилядолетието за развитие;
- К. като има предвид, че законодателството на ЕС относно изделията с двойна употреба регламентира износа, трансфера, посредничеството при разпространението и транзита на тези стоки и че тези въпроси са уредени с Регламент (ЕС) № 388/2012; като има предвид, че през февруари 2012 г. е приета актуализирана версия на списъка на изделията и технологиите с двойна употреба към Васенаарската договореност, но по-голямата част от изделията с двойна употреба, особено в областта на технологиите за наблюдение, продължават да не бъдат обхванати от правно обвързваща система за контрол върху износа;
- Л. като има предвид, че някои събития, като Арабската пролет в Близкия изток и Северна Африка, още веднъж разкриха проблематичната връзка между въпросите за демократизацията и правата на човека като отговорност при търговията с оръжие с тези държави; като има предвид, че събитията от Арабската пролет показаха отново абсолютната необходимост и значение на Общата позиция и нейните осем критерия, както и нуждата от сключване на по-широки международни споразумения, като Договора за търговията с оръжие; като има предвид, че от гледна точка на предвидливостта следва да се даде възможност на бъдещите инициативи и доклади да използват тези поуки, особено по отношение на разпространението на търгувани оръжия, които достигат до недържавни субекти, както в случая с Либия, и възможността за пряк трансфер за бунтовници, както в случая със Сирия;
1. приветства факта, че ЕС е единственият съюз от държави, който разполага с уникална по рода си правно обвързваща рамка, чрез която се подобрява контролът на износа на оръжия, включително във връзка с кризисни региони и държави със спорна репутация

при зачитането на правата на човека и във връзка с държави, при които съществува доказан риск от отклоняване на трансферираните изделия по неразрешен начин към други крайни потребители; приветства в тази връзка присъединяването на трети държави в Европа и извън Европа към системата за контрол върху износа на оръжия въз основа на общата позиция;

2. приветства присъединяването на трети държави в Европа и извън Европа към системата за контрол на износа на оръжия въз основа на общата позиция и Договора за търговията с оръжие; отбелязва със загриженост обаче, че прилагането и тълкуването на осемте критерия в отделните държави – членки на ЕС, не е последователно; поради това призовава за стандартно, по-единно и преразгледано тълкуване и прилагане на общата позиция, с всички произтичащи от нея задължения, като същевременно се осигури механизъм за предприемане на действия по отношение на въпросите за сигурността на дадена държава членка във връзка с износа на оръжие;
3. отбелязва, че годишните доклади на COARM правят по-прозрачен износа на оръжие от страна на държавите членки; изразява съжаление обаче, че наборите от данни са непълни и се различават поради различията в процедурите на събиране и представяне на данни в отделните държави членки; напомня на държавите членки ежегодно да предоставят на COARM цялостна информация за своите трансфери на оръжие, както е договорено и изложено в общата позиция;
4. изразява съжаление във връзка с факта, че през 2010 г. само 63 % от държавите — членки на ЕС, представиха пълен набор от данни, свързани с техния износ на оръжие¹; отбелязва, че държавите, които нееднократно предоставят непълни данни относно своя износ на оръжие, са същевременно и едни от най-големите износители на оръжие в ЕС и в света;
5. отчита ангажимента на ЕСВД и държавите членки съобразно Действие 11 д) от Плана за действие на Стратегическата рамка на ЕС относно правата на човека и демокрацията да гарантират, че при преразглеждането на общата позиция на Съвета се отчита правото в областта на правата на човека и международното хуманитарно право; изисква от ЕСВД да докладва за взетите мерки за изпълнение на този ангажимент и за включване на НПО и гражданското общество в процеса на преглед;
6. призовава да се включи в общата позиция наборът от следембаргови инструменти, който ще даде възможността за редовен обмен на информация на всеки три месеца относно отказаните и издадените лицензи, изделията, категорията им в Общия военен списък на ЕС, общия брой на изделията и крайния ползвател; призовава държавите членки и COARM също така да включат други съответни звена и работни групи на ЕС в тази дейност;
7. настоява в контекста на процеса на преразглеждане да се изяснят и да се оформят по-недвусмислено формулировките в общата позиция, за да се гарантира, че критериите се тълкуват и прилагат по по-единен начин; настоятелно призовава по-специално за предприемане на действия по член 10 от Общата позиция; призовава да се предоставят по-подробни насоки в справочника за ползвателите по критерий 2 и критерий 7, както

¹ Bromley, M., *The Review of the EU Common Position on Arms Exports: Prospects for Strengthened Controls* (Преглед на общата позиция на ЕС относно износа на оръжие: перспективи за засилване на контрола), EU Non-Proliferation Consortium, януари 2012 г., стр. 8.

и да се актуализират Приложения I—IV, включително с позоваване на стратегиите на ЕС в областта на правата на човека по страни;

8. отбелязва, че няма последствия при нарушаване на осемте критерия от държава членка; счита, че следва да бъдат предвидени начини и средства за извършване на независима проверка на нарушения на общата позиция; счита, че националните парламенти или специфични парламентарни органи, като например парламентарните надзорни комисии, следва да извършват практически надзор за спазването на критериите;
9. призовава за добавянето на допълнителен критерий към общата позиция на ЕС относно износа на оръжие, с който държавите членки се задължават да оценяват риска от подкупи и корупция преди да одобрят лиценз за износ на оръжие за която и да е държава;
10. припомня, че покупките на оръжие, които се осъществяват посредством непрозрачни процеси, допринасят в значителна степен за свръхзадлъжнялостта на някои държави, включително редица държави членки; във връзка с това настоява за по-голяма прозрачност по отношение на покупката и продажбата на оръжия и за това, информацията относно търговията с оръжие в рамките на Общността да продължава да фигурира в годишния доклад на ЕС;
11. приветства приемането от Съвета на осъвременената версия на списъка на боеприпасите съгласно Васенаарската договореност, в която са взети предвид всички промени в списъка на боеприпасите от 2011 г.; призовава Съвета да приеме също така последните промени, наред с другото, в списъка на изделията с двойна употреба, които бяха внесени през 2011 г. и одобрени от експертна група през декември 2012 г.;
12. призовава държавите членки и върховния представител/заместник-председател да се стремят към еднакво и амбициозно прилагане на осемте критерия от всички държави членки; призовава държавите членки и върховния представител/заместник-председател също така да насърчават много по-високи равнища на прозрачност, като публикуват по-своевременни и пълни набори от данни относно износа на оръжие на всички държави членки; подчертава в това отношение значението на сътрудничеството с гражданското общество;
13. призовава освен това за по-добро прилагане на критериите от Обща позиция 2008/944/ОВППС и предлага да се проучи възможността да се прилагат осемте критерия към услугите, свързани с износа на оръжие, и към изделията и технологиите с двойна употреба;
14. подчертава важната роля на гражданското общество, националните парламенти и Европейския парламент както за прилагане и налагане на договорените стандарти, залегнали в общата позиция, на национално и европейско равнище, така и за установяване на прозрачна система за контрол и отчетност; поради това призовава за прозрачен и стабилен механизъм за контрол, който укрепва ролята на парламентите, включително чрез създаване на независима експертна група, която да предоставя консултации на COARM във връзка с прилагането и изпълнението на осемте критерия за износ, както и във връзка с изготвянето на списък на трети държави, за които се изисква особена предпазливост и бдителност при издаване на лицензи, както това е

посочено в член 2, параграф 2, буква б) от общата позиция;

15. счита, че следва да се създаде стандартизирана система за проверка и докладване, която редовно да предоставя информация дали и до каква степен износьт на отделните държави членки нарушава осемте критерия; счита за важно такава система да се основава на принципа на прозрачността;
16. приветства инициативите на държавите членки за подобряване на положението с цел предаване и публикуване на точна, актуална и изчерпателна информация; отправя искане отделните откази на лицензи да се докладват в годишния доклад на COARM с посочване на номерата на критериите, на които се основава отказът, и съответната държава членка;
17. призовава държавите членки да предоставят допълнителна, по-навременна информация, която би могла при необходимост да се използва като основа за съставяне на общ списък на износа и трансфера на оръжие на държавите, който би бил в нарушение на един или повече от осемте критерия, както и като основа за по-добро разбирателство и по-добър контрол от страна на националните и съвместно договорените международни надзорни органи, освен че се използва за годишния доклад на COARM; в тази връзка предлага да се създаде контролен механизъм за етапа след износа;
18. отбелязва със задоволство, че на заседанията на COARM в сътрудничество с работната група „Права на човека“ на Съвета (СОНОМ) се провеждат консултации — но това следва да става по-редовно — с държавните служители, отговорни за издаването на национални лицензи за износ, тъй като те могат да дадат значителен принос за изпълнението на общата позиция и да помогнат за подобряване на качеството на обменяната информация; освен това счита, че консултациите следва да обхващат и организациите на гражданското общество и други заинтересовани страни при разглеждането на въпроса за контрола върху износа на оръжия;
19. приветства приемането на Договора на ООН за търговията с оръжие (ДТО), който въвежда общи задължителни стандарти за световна търговия с конвенционални оръжия; настоятелно призовава държавите членки и другите преговарящи страни за подпишат, ратифицират и изцяло да приложат ДТО;
20. подчертава значението на механизмите за прозрачност и отчетност за ефективното прилагане на всяко международно споразумение за контрол върху въоръженията; поради това призовава за включване на механизмите за обмен на информация и най-добри практики между държавите — страни по него, относно решенията за износ, внос и трансфер на оръжие в допълнение към твърди и ясни разпоредби за публично ежегодно докладване от участващите държави относно всички трансфери на оръжие;
21. призовава върховния представител/заместник-председател, Комисията и държавите членки да прилагат поетите от ЕС ангажменти във връзка с борбата срещу незаконното натрупване и трафик на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях; припомня, че тези ангажменти са за подпомагане на държавите, които не са членки на ЕС, при управлението на запасите, маркирането и подобни усилия за контрол на МОЛВ и допълват договореностите на равнище ЕС за регулиране на трансфера на военни изделия, така че да не се стига до това, държави — членки на

ЕС, да доставят оръжие на държави, където с него е вероятно да се злоупотребява;

22. призовава за ежегоден дебат в Парламента, заедно с годишен доклад, относно прилагането на общата позиция, така че да се гарантира подходяща степен на парламентарен надзор и прозрачност на европейско равнище;
23. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на специалния представител на Европейския съюз за правата на човека, на Съвета, на Комисията, на правителствата и парламентите на държавите членки, както и на генералния секретар на ООН.